

ỨNG DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRONG PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG NÓI TIẾNG ANH CHO SINH VIÊN

Ngô Thị Thu Hiền
Trường Cao đẳng nghề Việt – Xô số 1

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ của giáo dục đại học, trí tuệ nhân tạo (AI) đang ngày càng được ứng dụng rộng rãi trong giảng dạy ngoại ngữ, đặc biệt là trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên. Bài viết tập trung phân tích các hình thức ứng dụng AI trong rèn luyện kỹ năng nói, bao gồm luyện phát âm, hội thoại, cá nhân hóa việc học, đánh giá và phản hồi tự động, cũng như mô phỏng các tình huống giao tiếp thực tế. Trên cơ sở đó, bài viết làm rõ những lợi ích, thách thức và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả ứng dụng AI trong giảng dạy kỹ năng nói tiếng Anh hiện nay.

Từ khóa: Trí tuệ nhân tạo, kỹ năng nói tiếng Anh, sinh viên đại học, dạy học ngoại ngữ, chuyển đổi số.

APPLYING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DEVELOPING ENGLISH SPEAKING SKILLS FOR STUDENTS

Abstract: In the context of the strong digital transformation of higher education, artificial intelligence (AI) is increasingly being applied in foreign language teaching, especially in developing English speaking skills for students. This article focuses on analyzing the forms of AI application in speaking skills training, including pronunciation practice, conversation, personalized learning, automated assessment and feedback, and simulation of real-life communication situations. Based on this, the article clarifies the benefits, challenges, and proposes some solutions to improve the effectiveness of AI application in teaching English speaking skills at the university level today.

Keywords: Artificial intelligence, English speaking skills, university students, foreign language teaching, digital transformation.

Nhận bài: 22/11/2025

Phản biện: 21/12/2025

Duyệt đăng: 25/12/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Kỹ năng nói tiếng Anh đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển năng lực giao tiếp và khả năng hội nhập quốc tế của sinh viên. Tuy nhiên, trên thực tế, nhiều sinh viên gặp khó khăn trong việc phát triển kỹ năng này do thiếu môi trường thực hành, tâm lý lo âu khi giao tiếp và hạn chế về phản hồi cá nhân hóa từ giảng viên trong các lớp học đông người.

Sự phát triển của trí tuệ nhân tạo (AI) đã mở ra những cơ hội mới trong giảng dạy và học tập ngoại ngữ. AI cho phép tạo ra môi trường luyện nói linh hoạt, cá nhân hóa và cung cấp phản hồi tức thì, góp phần khắc phục những hạn chế của phương pháp dạy học truyền thống. Xuất phát từ thực tiễn đó, bài viết tập trung phân tích các hình thức ứng dụng AI trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên, từ đó đề xuất các định hướng triển khai hiệu quả trong bối cảnh giáo dục hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm trí tuệ nhân tạo và ứng dụng trong giáo dục ngoại ngữ

Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI) được hiểu là lĩnh vực khoa học máy tính nghiên cứu và phát triển các hệ thống có khả năng mô phỏng trí tuệ con người, bao gồm các hoạt động

như học tập, suy luận, nhận diện, xử lý ngôn ngữ và ra quyết định. Trong giáo dục, AI được ứng dụng nhằm hỗ trợ và nâng cao hiệu quả quá trình dạy học thông qua việc phân tích dữ liệu học tập, cá nhân hóa nội dung học và cung cấp phản hồi thông minh cho người học.

Trong lĩnh vực giảng dạy ngoại ngữ, đặc biệt là giảng dạy tiếng Anh, AI được tích hợp thông qua các công nghệ như nhận diện giọng nói (Automatic Speech Recognition), xử lý ngôn ngữ tự nhiên (Natural Language Processing), học máy (Machine Learning) và các hệ thống chatbot thông minh. Những công nghệ này cho phép máy tính không chỉ hiểu và xử lý ngôn ngữ nói của người học mà còn đánh giá, phản hồi và điều chỉnh nội dung học tập một cách linh hoạt.

Việc ứng dụng AI trong giáo dục ngoại ngữ góp phần thay đổi mô hình dạy học truyền thống, chuyển từ cách tiếp cận đồng loạt sang cách tiếp cận cá nhân hóa, lấy người học làm trung tâm. AI không thay thế vai trò của giảng viên mà đóng vai trò là công cụ hỗ trợ hiệu quả, giúp mở rộng môi trường học tập, tăng cường tương tác và nâng cao chất lượng rèn luyện kỹ năng ngôn ngữ, đặc biệt là kỹ năng nói.

2.2. Đặc điểm và vai trò của kỹ năng nói tiếng Anh trong giáo dục đại học

Kỹ năng nói là một trong bốn kỹ năng ngôn ngữ cơ bản và giữ vai trò trung tâm trong giao tiếp bằng tiếng Anh. Đối với sinh viên, kỹ năng nói không chỉ phục vụ mục tiêu học tập mà còn gắn liền với yêu cầu nghề nghiệp, khả năng hội nhập quốc tế và phát triển năng lực giao tiếp trong môi trường học thuật và chuyên môn.

Kỹ năng nói tiếng Anh là một kỹ năng tổng hợp, đòi hỏi sự phối hợp đồng thời của nhiều yếu tố như phát âm, từ vựng, ngữ pháp, độ trôi chảy, ngữ điệu và khả năng sử dụng ngôn ngữ phù hợp với ngữ cảnh giao tiếp. Quá trình hình thành và phát triển kỹ năng này cần thời gian, sự luyện tập thường xuyên và phản hồi kịp thời từ người hướng dẫn.

Trong thực tiễn giảng dạy ở bậc đại học, việc phát triển kỹ năng nói cho sinh viên gặp không ít khó khăn. Lớp học đông sinh viên khiến thời lượng thực hành nói của mỗi cá nhân bị hạn chế; sinh viên thường e ngại mắc lỗi, thiếu tự tin khi giao tiếp trước đám đông; trong khi đó, giảng viên khó có thể theo dõi và phản hồi chi tiết cho từng người học. Những hạn chế này ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả rèn luyện kỹ năng nói của sinh viên.

2.3. Các hình thức ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên đại học

2.3.1. Ứng dụng AI trong luyện phát âm tiếng Anh

Một trong những hình thức phổ biến và hiệu quả nhất của AI trong phát triển kỹ năng nói là hỗ trợ luyện phát âm. Thông qua công nghệ nhận diện giọng nói và xử lý ngôn ngữ tự nhiên, các hệ thống AI có khả năng phân tích chi tiết cách phát âm của người học, bao gồm độ chính xác của âm vị, trọng âm, ngữ điệu và tốc độ nói.

AI cho phép so sánh giọng nói của sinh viên với giọng mẫu chuẩn, từ đó phát hiện các lỗi phát âm thường gặp như thiếu âm cuối, sai trọng âm hoặc ngữ điệu chưa phù hợp. Phản hồi được cung cấp một cách trực quan và tức thì, giúp sinh viên nhanh chóng nhận diện và điều chỉnh lỗi sai. Việc luyện phát âm với sự hỗ trợ của AI góp phần nâng cao độ rõ ràng và tính dễ hiểu trong giao tiếp bằng tiếng Anh, đồng thời tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển các kỹ năng nói ở mức độ cao hơn.

2.3.2. Ứng dụng chatbot AI trong luyện hội thoại

Chatbot AI được xem là một công cụ hữu hiệu trong việc rèn luyện kỹ năng hội thoại cho sinh viên đại học. Thông qua các hệ thống chatbot thông minh, sinh viên có thể tham gia vào các cuộc hội thoại mô phỏng với máy trong nhiều chủ đề và bối cảnh giao tiếp khác nhau, từ giao tiếp hàng ngày đến giao tiếp học thuật và nghề nghiệp.

Việc luyện nói với chatbot AI giúp sinh viên tăng thời lượng sử dụng tiếng Anh trong môi trường không gây áp lực tâm lý. Sinh viên có thể tự do thử nghiệm ngôn ngữ, mắc lỗi và điều chỉnh mà không lo sợ bị đánh giá. Hình thức này đặc biệt phù hợp với những sinh viên còn rụt rè, thiếu tự tin hoặc gặp lo âu khi nói tiếng Anh trước lớp đông người. Qua đó, khả năng phản xạ ngôn ngữ và sự lưu loát trong giao tiếp của sinh viên được cải thiện rõ rệt.

2.3.3. Ứng dụng AI trong cá nhân hóa quá trình luyện kỹ năng nói

Một ưu thế nổi bật của AI trong giáo dục là khả năng cá nhân hóa quá trình học tập. Trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh, AI có thể phân tích dữ liệu học tập của sinh viên như trình độ ngôn ngữ, tần suất sử dụng tiếng Anh, các lỗi nói thường gặp và mức độ tiến bộ theo thời gian.

Dựa trên những dữ liệu này, hệ thống AI đề xuất nội dung luyện nói, chủ đề giao tiếp và nhiệm vụ nói phù hợp với từng cá nhân. Việc cá nhân hóa giúp sinh viên học tập theo đúng năng lực và nhu cầu của mình, tránh tình trạng quá tải hoặc nhàm chán. Đồng thời, hình thức này góp phần thực hiện hiệu quả định hướng dạy học lấy người học làm trung tâm trong giáo dục đại học hiện nay.

2.3.4. Ứng dụng AI trong đánh giá và phản hồi kỹ năng nói

AI hỗ trợ quá trình đánh giá kỹ năng nói thông qua việc phân tích các tiêu chí như độ trôi chảy, độ chính xác ngôn ngữ, vốn từ vựng, cấu trúc câu và mức độ phù hợp ngữ cảnh. Các hệ thống đánh giá tự động giúp cung cấp phản hồi chi tiết và kịp thời cho sinh viên ngay sau khi hoàn thành nhiệm vụ nói.

Phản hồi từ AI không chỉ chỉ ra lỗi sai mà còn gợi ý cách cải thiện, giúp sinh viên chủ động điều chỉnh và nâng cao kỹ năng nói của mình. Đối với giảng viên, việc sử dụng AI trong đánh giá góp phần giảm tải khối lượng công việc, đồng thời cung cấp dữ liệu khách quan để theo dõi tiến trình phát triển kỹ năng nói của sinh viên trong suốt quá trình học tập.

2.3.5. Ứng dụng AI trong mô phỏng các tình huống giao tiếp thực tế

AI cho phép xây dựng các kịch bản giao tiếp mô phỏng gần với thực tiễn học tập và nghề nghiệp của sinh viên, như thuyết trình học thuật, phỏng vấn xin việc, giao tiếp trong môi trường làm việc quốc tế hoặc trao đổi học thuật đa văn hóa. Thông qua các tình huống mô phỏng này, sinh viên được đặt vào bối cảnh sử dụng tiếng Anh thực tế, từ đó rèn luyện khả năng vận dụng ngôn ngữ một cách linh hoạt và hiệu quả.

Hình thức này giúp thu hẹp khoảng cách giữa lý thuyết và thực tiễn, đồng thời góp phần phát triển năng lực giao tiếp toàn diện cho sinh viên. Việc luyện nói trong các tình huống thực tế cũng giúp sinh viên nâng cao sự tự tin và khả năng thích ứng với các yêu cầu giao tiếp trong môi trường học tập và làm việc sau khi tốt nghiệp.

2.3.6. Ứng dụng AI trong hỗ trợ tự học và học tập mọi lúc, mọi nơi

AI được tích hợp trong các nền tảng học tập trực tuyến và ứng dụng di động, cho phép sinh viên luyện nói tiếng Anh linh hoạt ngoài giờ học trên lớp. Sinh viên có thể chủ động lựa chọn thời gian, địa điểm và nội dung luyện nói phù hợp với nhu cầu cá nhân.

Thông qua việc theo dõi tiến trình học tập và phân tích dữ liệu sử dụng, AI giúp sinh viên nhận thức rõ sự tiến bộ của bản thân, từ đó điều chỉnh chiến lược học tập hiệu quả hơn. Hình thức này góp phần nâng cao năng lực tự học – một yêu cầu quan trọng đối với sinh viên đại học trong bối cảnh giáo dục hiện đại.

2.4. Khuyến nghị

Để nâng cao hiệu quả ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên bài viết đề xuất một số khuyến nghị sau:

Thứ nhất, các cơ sở giáo dục cần xây dựng định hướng rõ ràng trong việc tích hợp AI vào giảng dạy kỹ năng nói tiếng Anh theo mô hình dạy học kết hợp (blended learning). Việc kết hợp hài hòa giữa công nghệ AI và các hoạt động tương tác trực tiếp trên lớp sẽ giúp phát huy tối đa ưu thế của AI đồng thời khắc phục những hạn chế của dạy học truyền thống.

Thứ hai, cần chú trọng bồi dưỡng và nâng cao năng lực số cho đội ngũ giảng viên tiếng Anh, đặc biệt là năng lực lựa chọn, sử dụng và đánh giá hiệu quả các công cụ AI trong giảng dạy kỹ năng nói. Giảng viên đóng vai trò trung tâm trong việc định

hướng, kiểm soát và điều chỉnh quá trình ứng dụng AI nhằm đảm bảo mục tiêu giáo dục.

Thứ ba, việc xây dựng hệ thống đánh giá kỹ năng nói tiếng Anh cần được thực hiện theo hướng kết hợp giữa đánh giá tự động của AI và đánh giá của giảng viên. Cách tiếp cận này vừa đảm bảo tính khách quan, kịp thời của công nghệ, vừa phát huy vai trò chuyên môn và sự phạm của giảng viên trong việc đánh giá năng lực giao tiếp của sinh viên.

Thứ tư, các nhà quản lý giáo dục cần ban hành các quy định và hướng dẫn cụ thể về việc sử dụng AI trong giảng dạy và học tập ngoại ngữ, chú trọng đến các vấn đề đạo đức, bảo mật dữ liệu và quyền riêng tư của người học. Điều này góp phần tạo hành lang pháp lý và môi trường học tập an toàn, lành mạnh cho việc ứng dụng AI trong giáo dục đại học.

Cuối cùng, cần tiếp tục triển khai các nghiên cứu thực nghiệm nhằm đánh giá hiệu quả của từng hình thức ứng dụng AI đối với sự phát triển kỹ năng nói tiếng Anh của sinh viên. Các nghiên cứu trong tương lai nên tập trung so sánh hiệu quả giữa các mô hình dạy học có và không có sự hỗ trợ của AI, từ đó cung cấp cơ sở khoa học vững chắc cho việc mở rộng ứng dụng AI trong giảng dạy ngoại ngữ.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trong giáo dục, việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong giảng dạy và học tập ngoại ngữ, đặc biệt là trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên, đã và đang trở thành một xu hướng tất yếu. Trên cơ sở phân tích lý luận và thực tiễn, bài viết đã làm rõ các hình thức ứng dụng AI tiêu biểu trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên. Kết quả phân tích cho thấy, việc ứng dụng AI góp phần mở rộng môi trường thực hành nói tiếng Anh, tăng thời lượng sử dụng ngôn ngữ cho sinh viên, đồng thời cung cấp phản hồi kịp thời và mang tính cá nhân hóa cao. Nhờ đó, sinh viên có điều kiện cải thiện độ chính xác, độ trôi chảy và sự tự tin trong giao tiếp bằng tiếng Anh. Bên cạnh đó, AI cũng hỗ trợ giảng viên trong việc theo dõi tiến trình học tập, đánh giá năng lực nói của sinh viên và điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp với đặc điểm người học.

Tuy nhiên, bài viết cũng chỉ ra rằng việc ứng dụng AI trong phát triển kỹ năng nói tiếng Anh vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định, như nguy

cơ phụ thuộc vào công nghệ, khả năng đánh giá và sinh viên. Do đó, AI cần được xem là công cụ yếu tố ngữ dụng và cảm xúc giao tiếp còn hạn chế, hỗ trợ chứ không thay thế vai trò của giảng viên cũng như yêu cầu về năng lực số của giảng viên trong quá trình giảng dạy kỹ năng nói tiếng Anh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo*. Hà Nội: Nxb Giáo dục Việt Nam.

Nguyễn Văn Cường, & Trần Thị Thu Hà. (2021). *Ứng dụng công nghệ số trong đổi mới phương pháp dạy học ngoại ngữ ở bậc đại học*. Tạp chí Giáo dục, 495, 45–49.

Phạm Thị Hạnh. (2022). *Dạy học kỹ năng nói tiếng Anh theo định hướng phát triển năng lực giao tiếp cho sinh viên đại học*. Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, 18(4), 67–73.

Dörnyei, Z. (2005). *The psychology of the language learner: Individual differences in second language acquisition*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Godwin-Jones, R. (2018). *Using mobile technology to develop language skills and cultural understanding*. Language Learning & Technology, 22(3), 1–17.

Li, J., & Lan, Y.J. (2021). *Digital technologies in language learning and teaching*. Journal of Educational Technology & Society, 24(3), 1–15.